

Damir Božinović,
Dragan Nedović
Marko Erceg

SPORTSKE IGRE MLADIH - nacionalna sportsko-rekreacijska manifestacija za učenike osnovnih i srednjih škola

1. UVOD

Kako organizirati i ispuniti slobodno vrijeme mladih jedno je od sve češćih pitanja koja se javljaju u današnje vrijeme. Slobodno vrijeme mladih prilično je neorganizirano područje na koje i sama država ima zanemariv utjecaj. Organizirana briga o slobodnom vremenu mladih ostaje na razini nevladinih organizacija i još uvijek rijetkih aktivnosti tijela lokalne i područne (regionalne) samouprave s ciljem da se mladi usmjere na pravi put. Na planu slobodnog vremena osjeća se također i problem privilegiranosti profesionalnog sporta i to na štetu sportske rekreacije i amaterskog sporta koji imaju funkciju unapređenja kvalitete života i zdravlja.

Sportske igre mladih jedna su od najuspješnijih i po svom opsegu jedinstvena sportsko-rekreacijska manifestacija koja već sedmu godinu za redom svakog ljeta pruža mogućnost osnovcima i srednjoškolcima širom Hrvatske da se uključe u sportske i druge aktivnosti kako bi što kvalitetnije proveli veliku količinu slobodnog vremena koja im tijekom tih mjeseci stoji na raspolaganju.

Primarni cilj Sportskih igara mladih je uključivanje što većeg broja djece i mladeži kako bi im se omogućio kontinuirani nastavak tjelesnog vježbanja i kad nisu uključeni u plan i program tjelesnog i zdravstvenog odgojno-obrazovno područja te posebno uključivanje one djece i mladeži koja nisu uključena u sportske i školske klubove.

Uz visoko pokroviteljstvo Međunarodnog olimpijskog komiteta, Ministarstva prosvjete i športa Republike Hrvatske te Ureda vlade RH za suzbijanje zlouporabe opojnih droga; u ljeto 2002. godine, od lipnja do kraja rujna Sportske igre mladih su prvi puta održane na nacionalnoj razini i okupile su više od 15000 učenika iz devetnaest županija u jedanaest sportova. Izlučna natjecanja su počela odmah nakon završetka školske godine po županijama, a završnica igara u održana je Splitu s najuspješnijim predstavnicima iz svih županija gdje se okupilo više od 1300 sudionika iz tridesetak mjesta i gradova.

Već tradicionalno svečano zatvaranje je održano u velikoj dvorani SC Gripe pred 5000 gledatelja. Igre su trajale tri mjeseca i deset dana. Natjecanje je bilo besplatno i potpuno otvoreno za prijave svih slobodno osnovanih ekipa i pojedinca, a odvijalo se u tri kategorije: učenici osnovnih škola od 1. do 5. razreda, 6. do 8. razreda i učenici srednjih škola. Natjecateljski sportovi su: mali nogomet, rukomet, ulična košarka, odbojka, odbojka na pijesku, tenis, stolni tenis, šah, vaterpolo, judo i karate. Prijevoz, smještaj i hrana su osigurani (besplatni) za sve sudionike završnice kao veliki dodatni motiv za što većim uključanjem djece i mladeži u programe igara. Igre se odvijaju pod geslom "Živimo život bez droge jer droga uzima život". Edukacijskim sadržajima i porukama upoznaju se djeca i mladež sa svim mogućim negativnim čimbenicima današnjice koji se na izrazit način odražavaju na njihovoj populaciji. U istraživanju koje je provedeno željelo se utvrditi koliko natjecatelja koji su sudjelovali na Igrama širom Hrvatske aktivno trenira u nekom klubu, a koliko ih ne trenira nigdje tj. nije uključeno u sportske i školske klubove i to posebno za svaki sport.

2. METODE RADA

U istraživanju je sudjelovalo 1773 natjecatelja iz cijele Hrvatske. Istraživanjem je obuhvaćen uzorak od 1189 osnovaca (568 učenika 1-5 razreda i 621 učenik 6-8 razreda) i 584 srednjoškolca. Nakon završetka Igara prikupljeni su svi potrebni podaci metodom ankete. Na ispitanicima je posebno provedeno istraživanje za svaki sport u kojem su sudjelovali.

3. REZULTATI I DISKUSIJA

U tablici je prikazan ukupan broj ispitanika i posebno broj ispitanika za pojedini sport.

SPORTOVI	Broj natjecatelja	Aktivno treniraju	Ne treniraju	Akt.treniraju %	Ne treniraju %
MALI NOGOMET	945	489	456	51,74%	48,25%
RUKOMET	126	91	35	72,22%	27,77%
ODBOJKA	80	69	11	86,25%	13,75%
ODBOJKA NA PIJESKU	30	/	30	/	100%
ULIČNA KOŠARKA	98	40	58	40,8% ¹	59,18%
TENIS	44	17	27	38,63%	61,36%
STOLNI TENIS	28	5	23	17,85%	82,14%
ŠAH	32	17	15	53,12%	46,87%
JUDO	180	180	/	100%	/
KARATE	150	150	/	100%	/
VATERPOLO	60	48	12	80%	20%
Ukupan broj	1773	1106	667	62,38%	37,61%

Vidljivo je da od ukupnog broja ispitanika koji iznosi 1773 njih 1106 ili 62,38% aktivno se bavi sportom, u kojem su nastupili, dok njih 667 ili 37,61% uopće ne bavi sportom. Najveći broj prijavljenih natjecatelja nalazi se u skupini sportskih igara, gdje očekivano dominira nogomet. Drugi po brojnosti je rukomet. To su popularni i klupski i školski sportovi i stoga imaju najveću brojnost učesnika. Postoje sportovi kao što su judo i karate koji su znatno utjecali na taj odnos između natjecatelja koji se aktivno bave sportom i onih koji se ne bave sportom. Svako natjecatelj koji je nastupio u tim sportovima aktivno trenira u nekom klubu. Naravno, kako su natjecanja odmicala faze to se smanjivao broj natjecatelja koji nigdje ne treniraju, a u daljnje krugove su išli oni bolji, a to su oni koji treniraju.

Možemo zaključiti s obzirom na postotak od 37,61% natjecatelja koji aktivno ne treniraju, da su Igre u potpunosti uspjele i ostvarile očekivanja, uključeno velikog broj učenika koji se ne bave se aktivno sportom u sportske i školske klubove. Procjenjuje se da danas u Hrvatskoj u sportsko-rekreacijskim aktivnostima sudjeluje 12% građana od čega 7% otpada na registrirane sportaše (M.Bartoluci, 1999). Jasno se vidi da je to vrlo mali broj populacije koja se bavi sportom s obzirom na potrebu tjelesnog vježbanja i na prosjek aktivnih sudionika u naprednim zemljama Europske Unije gdje ih ima oko 30% aktivnih. Stalna tendencija je uključivanje što većeg broja djece i mladeži u sportsko-rekreacijske aktivnosti.

Svjesni činjenice da bavljenje mladih sportom i rekreacijom ne utječe samo na zdravlje i pravilan tjelesni razvoj nego i na intelektualni, estetski i moralni odgoj cjelokupnog društva, to je još odgovornija zadaća koja sve više obvezuje da se djeci i mladeži omogući što više kvalitetnih dodatnih programa sportsko-rekreacijskog karaktera kako bi im se pružila prilika

za tjelesno vježbanje te ih se "sklonilo" sa ulice gdje su suočeni sa mnogim opasnosti. Jedan od tih programa su i Sportske igre mladih..

U godinama koje dolaze cilj Sportskih igara mladih je da našoj domovini poklone europske, a zatim i svjetske Igre mladih kada će se tisuće djece i mladih svakoga ljeta radovati sportskom druženju u Splitu i širom Hrvatske.

4. LITERATURA

1. Bartoluci M. (1999). *Ekonomski aspekti sporta i turizma*. UNESCO, Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Fakultet za fizičku kulturu. Zagreb. str.10
2. Državni zavod za zaštitu obitelji, materinstva i mladeži (2002). *Nacionalni program djelovanja za mlade*. Zagreb
3. Findak, V. (1999). *Metodika tjelesne i zdravstvene kulture*. Zagreb. Školska knjiga